

AKTIONSGRUPPEN MOT SVENSK ATOMBOMB

Jungfrugatan 30 — Stockholm ☐

Telefon 61 78 78 — Postgiro 55 82 52

Undertecknade ansluter oss till följande två punkter:

1. Vi motsätter oss under alla förhållanden att kärnvapen införlivas med svenskt försvar.
2. Vi vill fortsatt debatt angående möjligheterna att använda de resurser, som nu går till militära ändamål, för uppbyggande syften.

<i>Barbro Alving</i> Redaktör	<i>Herman Backman</i> Kamrer	<i>Gunnar Beskow</i> Professor
<i>Yngve Brilioth</i> Ärkebiskop	<i>Stig Carlson</i> Författare	<i>Elsa Cedergren</i> Fru
<i>Bror Edberg</i> Ombudsman	<i>Ansgar Eeg-Olofsson</i> Lektor	<i>Carl-Emil Englund</i> Författare
<i>E. Holger Eriksson</i> Kamrer	<i>Lasse Eriksson</i> Sekreterare	<i>Mollie Faustman</i> Konstnär
<i>Per Anders Fogelström</i> Författare	<i>Erik Götlind</i> Docent	<i>Ulrich Herz</i> Fil. lic.
<i>Ulf Himmelstrand</i> Fil. lic.	<i>Gösta Häggström</i> Konstnär	<i>Sara Lidman</i> Författare
<i>Bertil Svahnström</i> Redaktör	<i>Gunnar Wahlström</i> Författare	<i>Karl Otto Zamore</i> Författare

PROGRAMKOMMENTAR

Det avgörande för vårt ställningstagande är vetenskapen att vi står i en *principiellt belt ny situation*. Detta innebär att inga gamla termer, exempel, begrepp och tankegångar är brukbara i försvarsdebatten.

(Programpunkt 1)

Svenskt kärnvapenförsvar är
militärt meningslöst
politiskt oförsvarligt
moraliskt förkastligt.

MILITÄRT:

”Våra svenska gossar skall ej behöva kämpa med sämre vapen än fienden”. Vi vet att fienden redan nu har kärnvapen med tusenfalt starkare effekt än de atomladdningar som den svenska försvarsmakten skulle kunna få om åtskilliga år.

Det sägs att svenskt försvar skulle utrustas endast med s. k. taktiska vapen. Skillnaden mellan taktiska och strategiska vapen ligger icke i deras konstruktion men i deras användning. Ingen kan förutsäga hur i en given situation den svenska försvarsmakten kan komma att känna sig tvingad att använda kärnvapen. Lika litet som någon kan förutsäga hur ett innehav av svenska kärnvapen kan komma att uppfattas av en fientlig krigsmakt.

Det sägs att ett kärnvapenrustat svenskt försvar skulle avskräcka från anfall. Med lika stort fog kan antas att ett dylikt svenskt försvar måste medföra att fienden sätter in ännu kraftigare anfallsvapen för att snabbt knäcka det svenska försvaret.

De svenska civilförsvarsmyndigheterna har beräknat att ett angrepp med fem ”obetyd-

liga" vätebomber över de fem största svenska städerna skulle kräva en miljon människoliv. I belysning av den siffran framstår klart att begreppet försvar i vätevapnens epok vad folket beträffar saknar täckning.

POLITISKT:

Vi har inte rätt att frånsäga oss ansvaret för den storpolitiska effekt en svensk kärnvapenupprustning skulle ha. En allmän utrustning med och produktion av kärnvapen i ett antal små och stora länder måste i katastrofal grad öka världens otrygghet och fruktan. Sverige får icke bli det "fjärde landet" som genom kärnvapeninnehav öppnar portarna till en sådan utveckling.

Ett klart ställningstagande mot kärnvapen skulle å andra sidan betyda ett starkt stöd för de krafter som arbetar för en begränsning av kärnvapenproduktionen, kontroll, successiv nedrustning. Ett sådant ställningstagande skulle innebära att vi klart drar konsekvenserna av att världen befinner sig i en principiellt ny situation vilket i stora delar av världen skulle uppfattas som en befriande handling.

MORALISKT:

Det nya, som håller på att hända i kärnvapnens tid är, att känslan för de moraliska värdena har blivit en faktor att realistiskt räkna med i de mellanfolkliga uppgörelserna.

Även inom försvarskretsar har en stark oro kommit till synes i debatten, en oro, som tyder på en djupt rotad känsla av att det strider mot mänsklig moral att begagna vapen, vilkas verkningar över gränser i tid och rum går ut över civila miljoner och kommande släktled. Den moraliska motivering som anföres att försvara hem och barn och framtida släkten har blivit problematisk i kärnvapnens tid. Den moraliska motiveringen att försvara begrepp som humanitet, demokrati och frihet går helt förlorad när de vapen man använder innebär ett upphävande av alla dessa värden.

(Programpunkt 2)

Många skäl talar för att vi måste söka möjligheten att finna en annan utväg än ett fortsatt svenskt deltagande i den allmänna kapprustningen. Hänsyn till gamla fastlåsta utgångspunkter får inte förhindra en förutsättningslös debatt om nya vägar.

Vår uppgift är att ställa en rad påträngande frågor. Nedanstående idéer framföres som ett debattunderlag:

Om vi och vår självständighet ska respekteras, måste vi vara beredda att ta på oss uppgifter och uppoffringar för att visa att vi är ett folk med livsvilja och framtidstro. Kan vi inte göra detta på ett bättre sätt än genom att skaffa oss atombomber?

I dag varnar mer än 9.000 vetenskapsmän redan för verkningarna av de prov som företas med kärnvapen. Frågan måste bli: kan vi finna ett medel, ett "vapen" som ger oss möjlighet att medverka till att skapa jordmån för fredlig samvaro mellan folken.

Kan man inte tänka sig att det militära försvaret utbyts mot en teknisk och ekonomisk biståndsverksamhet? Två tredjedelar av mänskligheten för i dag en fruktansvärd kamp mot hunger, sjukdomar och nöd, en kamp som föres med endast bråkdelen av de nödvändiga medlen. Detta är en försvarsfråga som intimt hänger samman med freden. Skulle kanske en svensk biståndsverksamhet av ovannämnda slag ha minst lika stor fredsfrämjande effekt som det bristfälliga militära försvar vi kan kosta på oss även med uppjudande av våra yttersta ekonomiska resurser?

Det är viktigt att man söker hittills oprövade stigar, när den konventionella vägen visar sig sluta vid en avgrund. Debatten måste fortsätta, och alla utvägar prövas ur det tragiska dilemma, i vilket mänskligheten befinner sig.

Vi måste se framåt. Vi lever och dör bara en gång — låt oss göra det med ansiktet mot hoppet och i tron på en framtid för våra barn och för mänskligheten.